

Cele lekcji – wymagania ogólne

- zapoznanie z pojęciem globalizacji;
- uświadomienie pozytywnych i negatywnych skutków tego zjawiska;
- kształtowanie umiejętności korzystania z tekstów źródłowych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- podaje definicję globalizacji;
- wymienia pozytywne i negatywne aspekty globalizacji;
- analizuje tekst źródłowy dotyczący oceny globalizacji z perspektywy katolickiej.

Wartości

- troska o zachowanie własnej tożsamości religijno-kulturowej;
- asertywna działalność na rzecz wspólnoty ogólnoludzkiej.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – co zdefiniowano? Nauczyciel zapisuje na tablicy następujące określenie: „Ogół procesów prowadzących do coraz większej współzależności i integracji państw, społeczeństw, gospodarek i kultur, czego efektem jest tworzenie się jednego świata, światowego społeczeństwa”. Następnie rozdaje uczniom karteczki samoprzylepne i prosi, aby każdy z uczniów zapisał, jakie pojęcie zostało w ten sposób zdefiniowane. Gdy uczniowie wykonają zadanie, przyklejają karteczki do tablicy, a dwie chętne osoby odczytują ich zawartość.

Podsumowanie: ogół procesów prowadzących do coraz większej współzależności i integracji państw, społeczeństw, gospodarek i kultur, czego efektem jest tworzenie się jednego świata, światowego społeczeństwa to globalizacja. Jest ona procesem, który – jak wszystko, co robi człowiek – ma swoje dobre i złe strony. A skoro dotyczy on człowieka i społeczeństw, to Kościół z uwagą mu się przygląda oraz poddaje krytycznej ocenie w świetle Ewangelii.

Rozwinięcie tematu

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel prosi, aby uczniowie utworzyli grupy liczące po cztery, pięć osób, wybrali liderów, którym przekazuje kartki formatu A4 i markery. Następnie prosi, aby grupy wypisały po trzy pozytywne i negatywne skutki globalizacji.

Nauczycieli zaprasza liderów grup, aby zaprezentowali efekty prac zespołów, a kartki z pomysłami umieszcza w widocznym miejscu.

Podsumowanie: nauczyciel, odwołując się do propozycji uczniów, rozwija poniższe myśli:

1. Globalizacja jest procesem skomplikowanym, wieloaspektowym i niejednoznacznym w ocenie.
2. Można jednak dość mocno upraszczając sprawę, wskazać na pozytywne i negatywne skutki tego procesu.
3. Do pozytywnych skutków globalizacji zaliczyć można: swobodę przepływu ludzi, kapitału, towarów oraz usług; wzrost swobody i tempa wymiany informacji; rozwój turystyki i możliwość łatwego poznawania innych kultur; wzrost konkurencyjności, a co za tym idzie, jakości towarów oraz usług; upadanie dyktatur i rozprzestrzenianie się demokracji; rozprzestrzenianie się internetu i innych nowoczesnych technologii; więcej form współpracy na arenie międzynarodowej; rozszerzanie i wzmocnienie działań na rzecz ochrony środowiska.
4. Paradoks pozytywnych skutków globalizacji polega na tym, że w pewnych sytuacjach mogą one stać się zagrożeniem. Przykładem doskonale to ilustrującym jest pandemia COVID-19 z lat 2019–2021, która rozwinęła się w błyskawicznym tempie między innymi za sprawą masowej turystyki i swobodnego przepływu ludności.
5. Do negatywnych skutków globalizacji zaliczyć można: rozprzestrzenianie się uniwersalnego wzorca kulturowego, czyli tej samej mody, gustów, rozrywki, a co za tym idzie regres lub degeneracja kultur lokalnych; rosnące dysproporcje w poziomie zamożności ludzi oraz całych społeczeństw; spadek znaczenia

państw narodowych przy jednoczesnym poszerzaniu kompetencji instytucji ponadnarodowych, w tym gigantycznych korporacji; dominacja kilkunastu firm globalnych o wartości bilionów dolarów, które mają ogromny wpływ na kształtowanie rzeczywistości politycznej, kulturowej, moralnej itd.

Metoda – analiza tekstu źródłowego. Nauczyciel prosi, aby uczniowie, pracując w tych samych zespołach, przeanalizowali przemówienie św. Jana Pawła II do uczestników VII Sesji Plenarnej Papieskiej Akademii Nauk Społecznych (załącznik 1). Zadaniem grup jest streścić to przemówienie w pięciu punktach. Nauczycieli zaprasza liderów grup, aby zaprezentowali efekty prac zespołów, a kartki z pomysłami umieszcza w widocznym miejscu.

Podsumowanie: nauczyciel, odwołując się do propozycji uczniów, prosi, aby zapisali oni wybrane przez niego punkty.

Zakończenie

Globalizacja i przemiany z nią związane są poza kontrolą „zwykłych ludzi”. Chrześcijanie nie są jednak „zwykłymi ludźmi”. Przez świadomy udział w mistycznym Ciele Chrystusa, przez poddanie się Bożemu Duchowi na modlitwie, przez rozpoznawanie woli Bożej objawieniowej w Piśmie i Tradycji, przez partycypowanie w zmyśle wiary ludu Bożego chrześcijanin może rozwijać się i wykorzystywać pozytywne skutki globalizacji oraz minimalizować negatywne. Jeśli nie w wymiarze całościowym, to na pewno jednostkowym i lokalnym.

Notatka

Uczniowie formułują notatkę w oparciu o punkty wskazane przez nauczyciela.

Korelacja z edukacją szkolną

- etyka – globalizacja i jej skutki;
- wiedza o społeczeństwie – koncepcja „globalnej wioski” Marshalla McLuhana.